

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO W ROKU SZKOLNYM 2021 / 2022

W III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. ŚW. JANA KANTEGO W POZNANIU

Materiał został opracowany na podstawie:

Bugaj M., Fleischer R., Fajkowska-Wesołek A., Frąckowiak M., Godzimirska-Dybek M., Jednoralska J., Kaszuba K., Klimka-Kotysko M., *Przykładowy program doradztwa zawodowego*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2017.

Fajkowska-Wesołek A., Fleischer R., Jednoralska J., *Wzorcowe rozwiązania organizacyjne funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ) dla liceum ogólnokształcącego*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2017.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

I. Podstawy prawne:

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują m. in. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia oraz Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Szczegółowe regulacje wprowadzają rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, m.in. w sprawie doradztwa zawodowego, w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

II. Założenia ogólne programu:

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę liceum ogólnokształcącego, systemowej koncepcji doradztwa zawodowego, rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów w procesie świadomego oraz samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie są realizowane cele ze wszystkich czterech obszarów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego: Poznawanie własnych zasobów; Świat zawodów i rynek pracy; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Treści są sukcesywnie pogłębiane / poszerzane w kolejnych latach kształcenia.

Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia na poziomie liceum ogólnokształcącego, co umożliwi uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową.

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego:

Celem działań w zakresie doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym jest wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe - osiągnięcia uczniów:

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych, które wyznaczają treści programowe doradztwa zawodowego:

1. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całościowego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe programu¹

1. Obszar: POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- 1.1. sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2. określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3. określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

---

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

- 1.4. rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5. analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.4. określa własny system wartości, w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową.

2. Obszar: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1. analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2. analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.3. porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4. konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5. określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6. sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7. przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;

2.8. charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;

2.9. charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Obszar: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

3.1. korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

3.2. określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

3.3. analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

3.4. wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Obszar: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

4.1. ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2. sporządza indywidualny plan działania - planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

V. Warunki i sposoby realizacji programu:

> podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym², które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;

> podczas:

- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,

- wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli)³;

> podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole lub poza nią.

---

2 Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. o ramowych planach nauczania dla publicznych szkół.

3 Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

PLANOWANE ZADANIA W ROKU SZKOLNYM 2021 / 2022

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

Cel: Wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Działanie	Klasy	Terminy realizacji działania	Podmioty realizujące działanie	Obszar z rozporządzenia ws. doradztwa zawodowego
Diagnoza potrzeb uczniów w zakresie doradztwa zawodowego.	I, II, III	Wrzesień, październik 2021	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy	I, II, III, IV
Udzielanie konsultacji indywidualnych (według zgłoszonych przez uczniów potrzeb).	I, II, III	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog	I, II, III, IV

Prowadzenie zajęć grupowych w zakresie doradztwa zawodowego (po gimnazjum - tylko klasy III)	Mój rozwój kariery zawodowej. Czego jeszcze potrzebuję?	III	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	IV
	Źródła informacji edukacyjno-zawodowej w kraju i za granicą.	III		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	III
	Seminarium informacyjne „System kształcenia a rynek pracy”.	III		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	II, III
Prowadzenie zajęć grupowych w zakresie doradztwa zawodowego (po szkole podstawowej - klasy I - III)	Portfolio - dokumentuj i organizuj swój rozwój.	I	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	I
	Moje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia) podczas	I		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy	I

Prowadzenie zajęć grupowych w zakresie doradztwa zawodowego (po szkole podstawowej - klasy I - III)	planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej.			i realizatorzy	
	Moja droga kariery zawodowej. Podejmowanie decyzji w zakresie planowania wyboru zawodu.	I		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	III, IV
	Moje preferencje związane z przyszłą pracą. Co zrobić, aby osiągnąć założone cele?	II	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	III
	Bądź menedżerem planowania swojej drogi edukacyjno-zawodowej. Techniki zarządzania sobą w czasie.	II		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	III, IV
	W czym jestem dobry? Test predyspozycji zawodowych.	II		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	I
	Doskonalenie technik zarządzania sobą w czasie.	III		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog,	IV

Prowadzenie zajęć grupowych w zakresie doradztwa zawodowego (po szkole podstawowej - klasy I - III)			Cały rok szkolny	wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	
	Zatrudnienie ma znaczenie - formy zatrudnienia, rodzaje umów o pracę, własna działalność gospodarcza.	III		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	II
	Zaprezentuj siebie - rozmowa kwalifikacyjna i dokumenty aplikacyjne.	III		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	II
Prowadzenie zajęć grupowych w zakresie doradztwa zawodowego (po szkole podstawowej – kl. IV tylko zarys planu na kolejny rok 2022-2023)	Mój rozwój kariery zawodowej. Czego jeszcze potrzebuję?	IV	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	IV
	Źródła informacji edukacyjno-zawodowej w kraju i za granicą.	IV		Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	III
	Seminarium informacyjne	IV		Doradca zawodowy,	II, III

	„System kształcenia a rynek pracy”.			psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	
Przygotowanie teczek „portfolio”.	I	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy		I, II, III, IV
Organizowanie spotkań z przedstawicielami HR.	I, II, III	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy		I, II, III, IV
Organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy.	I, II, III	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy		I, II, III, IV
Informowanie o różnych możliwościach edukacyjnych w kraju i za granicą (np. poprzez profil na FB, stronę www, gablotę w szkole).	I, II, III	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy		I, II, III, IV
Organizacja Dni Kariery podczas	I, II, III	18-22.10. 2021 r.	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy		I, II, III, IV

Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.				
Organizacja Dni Rozwoju Osobistego podczas Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.	I, II, III	8-10.11. 2021 r.	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	I, II, III, IV
Organizacja Młodzieżowej Giełdy Projektów.	I, II, III	20-22.04. 2022 r.	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, sojusznicy i realizatorzy	I, II, III, IV

Inne działania skierowane do uczniów (podmioty realizujące działania: doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, sojusznicy, inni):

- realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- prowadzenie kół zainteresowań i zajęć dodatkowych;
- organizowanie szkoleń i warsztatów;
- organizowanie wizyt uczniów na targach pracy i targach edukacyjnych;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnej działalności i samopoznanie.

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI PRZEDMIOTOWYCH, NAUCZYCIELI WYCHOWAWCÓW

Cel: Wspieranie nauczycieli w przygotowaniu uczniów do planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.

Działanie	Terminy realizacji działania	Podmioty realizujące działanie
Przygotowanie treści nawiązujących do tematyki związanej z doradztwem zawodowym oraz zamieszczenie na wspólnym dysku google.	Wrzesień, październik 2021 r.	Doradca zawodowy
Udzielanie konsultacji indywidualnych (według zgłoszonych przez nauczycieli potrzeb).	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog
Organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji i lokalnego rynku pracy.	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog
Udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego (np. poprzez profil na FB oraz stronę www III LO).	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog

Wspieranie w realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego.	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog
Organizacja konferencji naukowo-metodycznej (z częścią szkoleniową dla nauczycieli).	17.03.2022 r.	Dyrektor, doradca zawodowy, psycholog, pedagog

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW UCZNIÓW

Cele działań: Pogłębianie wiedzy na temat predyspozycji i zainteresowań własnego dziecka, przygotowanie rodziców do wspierania swoich dzieci w planowaniu kariery oraz w podejmowaniu i zmianach decyzji edukacyjno-zawodowych.

Działanie	Terminy realizacji działania	Podmioty realizujące działanie
Organizowanie spotkań informacyjno-doradczych w szkole.	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog
Prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów (według zgłoszonych potrzeb).	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog

Udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez stronę www szkoły, profil FB, tablice informacyjne).	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog
Włączanie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole poprzez spotkania zawodoznawcze, organizowanie imprez szkolnych związanych z doradztwem zawodowym (np. Dni Rozwoju Osobistego, Dni Kariery).	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog
Organizowanie warsztatów dla zainteresowanych rodziców w ramach Akademii Rodziców.	Cały rok szkolny (tydzień po zebraniach dla rodziców)	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog
Organizacja konferencji naukowo-metodycznej (z częścią szkoleniową dla rodziców).	17.03.2022 r.	Dyrektor, doradca zawodowy, psycholog, pedagog

VI. Formy pracy:

- zajęcia grupowe z całą grupą;
- zajęcia grupowe z małymi grupami (zgodnie z potrzebami);
- zajęcia indywidualne;
- uczestnictwo w wydarzeniach organizowanych w szkole i poza szkołą;
- spotkania z pracodawcami.

VII. Realizatorzy:

Przewodniczący zespołu ds. doradztwa zawodowego: Katarzyna Banaszak.

Zastępcy, koordynatorzy zespołu ds. doradztwa zawodowego: Julia Paszkiewicz, Agnieszka Klimek.

Pozostali członkowie zespołu: nauczyciele wychowawcy klas I, II, III.

Inne osoby / podmioty realizujące działania z zakresu doradztwa zawodowego: dyrektor, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel-bibliotekarz, pielęgniarka, potencjalni sojusznicy.

VIII. Potencjalni sojusznicy:

- Poradnia psychologiczno-pedagogiczna nr 8 w Poznaniu;
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- Politechnika Poznańska;
- Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu;

- SWPS Uniwersytet Humanistyczno-społeczny;
- Collegium Da Vinci;
- Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu;
- Agencje doradztwa personalnego w Poznaniu;
- Przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą;
- Stowarzyszenie Wielkopolskich Doradców Kariery WIDOK;
- inne organizacje pozarządowe z Poznania.

IX. Weryfikacja efektów zajęć:

Działania związane z doradztwem zawodowym mają wspierać uczniów w wyborach zawodu i kierunku kształcenia, dlatego proces weryfikacji efektów zajęć będzie bazował na autorefleksji i samoocenie uczestników. Weryfikacja efektów zajęć nastąpi poprzez:

- zadawanie pytań uczniom na zakończeniu zajęć, celem których jest wzbudzenie w nich autorefleksji odnośnie przydatności przyswajanych treści i nabytych umiejętności w procesie planowania kariery edukacyjno-zawodowej;
- analizę wymiernych dowodów pracy uczniów gromadzonych w formie osobistego portfolio;
- analizę opracowanego przez zainteresowanego ucznia indywidualnego planu działania (IPD), w którym dla wybranego celu edukacyjno-zawodowego wskazał i uzasadnił działania niezbędne do jego osiągnięcia.

Taki sposób weryfikacji uświadomi uczniom potrzebę rozpoznawania własnych zainteresowań i predyspozycji do wykonywania określonych zawodów. Umożliwi prawidłowy wybór kierunku dalszego kształcenia. Pomoże także zidentyfikować, wyselekcjonować i

uporządkować informacje przydatne w rozwoju edukacyjno-zawodowym z uwzględnieniem całościowego doradztwa kariery. Wskaże możliwości praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy umiejętności i kompetencji.

X. Obudowa dydaktyczna programu:

Ośrodek Rozwoju Edukacji rekomenduje korzystanie z zasobów wyszczególnionych w tabeli poniżej.

Nazwa zasobu	Opis
Obszar: Poznawanie własnych zasobów	
Młodzieżowy Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych - MŁOKOZZ	Opis: narzędzie służące do diagnozy i autodiagnozy zainteresowań zawodowych uczniów ze wszystkich grup wiekowych. Narzędzie odpowiadać ma na potrzeby doradców i uczniów, szczególnie tych, którzy kończą pewien etap edukacji i stoją przed wyborem dalszej drogi kształcenia lub pracy. Źródło dostępu: www.scholaris.pl/zasob/104019 .
Wybieram zawód - pakiet edukacyjny	Opis: pakiet narzędzi diagnostycznych i materiałów dydaktycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów. W skład pakietu wchodzi: - Barwy Preferencji Zawodowych - narzędzie do pomiaru preferencji zawodowych; - test Barwy preferencji zawodowych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych; - Kwestionariusz radzenia sobie w sytuacjach trudnych dla klas licealnych (wersja dla chłopców);

	<ul style="list-style-type: none"> - Kwestionariusz radzenia sobie w sytuacjach trudnych dla klas licealnych (wersja dla dziewcząt); - Skala Postaw Twórczych przeznaczona dla uczniów liceum; - Kwestionariusz Nastawień Intrapersonalnych, Interpersonalnych i Nastawień wobec Świata (KNIIŚ). <p>Źródło dostępu: www.scholaris.pl/zasob/103925; www.wybijamzawod.pl.</p>
Obszar: Świat zawodów i rynek pracy	
Strona internetowa Publicznych Służb Zatrudnienia	<p>Opis: na stronie udostępnione są statystyki i analizy dotyczące rynku pracy, publikacje na temat rynku pracy, instytucji rynku pracy i świadczonych przez nie usług oraz ich efektywności, Rejestr Instytucji Szkoleniowych, Rejestr Agencji Zatrudnienia, Klasyfikacja zawodów i specjalności wraz z ich opisami, baza standardów kwalifikacji i kompetencji zawodowych, Centralna Baza Ofert Pracy, kalendarz targów, giełd i szkoleń, baza adresowa urzędów pracy.</p> <p>Źródło: www.psz.praca.gov.pl.</p>
Strona Centrum Informacyjno- Konsultacyjnego Służb Zatrudnienia - Zielona Linia	<p>Opis: na tej stronie można skorzystać z następujących usług: Autoposzukiwacz (ogłoszeń o pracy, ofert szkoleń, pracowników, informacji z regionów), Fabryka CV (z opcjami stworzenia, ulepszenia oraz przetłumaczenia własnego CV) oraz pozyskać informacje nt. rynku</p>

	<p>pracy, poszukiwania pracy, rozwoju umiejętności osobistych, kariery zawodowej itp.</p> <p>Źródło dostępu: www.zielonalinia.gov.pl.</p>
<p>Biblioteka zasobów Krajowej Ramy Kwalifikacji</p>	<p>Opis: biblioteka udostępniona jest na stronie Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie.</p> <p>W bibliotece zgromadzono zestaw publikacji dla osób zainteresowanych Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji. Publikacje pozwalają zapoznać się z językiem efektów uczenia się i z głównym narzędziem systemu - Polską Ramą Kwalifikacji. Wyjaśniają, jak opisywać kwalifikacje i jak krok po kroku włączać je do systemu. Są również podstawowym źródłem informacji dla podmiotów starających się o uprawnienia instytucji certyfikującej czy podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości.</p> <p>Źródło dostępu: www.kwalifikacje.edu.pl/pl/publikacje.</p>
<p>Strona Głównego Urzędu Statystycznego</p>	<p>Opis: na stronie udostępniono publikacje, bazy danych, statystyki międzynarodowe, krajowe i regionalne opisujące rynek pracy.</p> <p>Źródło dostępu: www.stat.gov.pl.</p>
<p>Platforma programowa Ochotniczych Hufców Pracy</p>	<p>Opis: na stronach serwisu znajdują się informacje o edukacji, zawodach i rynku pracy. Umieszczone są również filmy i informacje multimedialne o najbardziej popularnych zawodach.</p>

	Źródło dostępu: www.ohp.pl .
Obszar: Rynek edukacji i uczenie się przez całe życie	
Portal WybierzStudia.nauka.gov.pl	Opis: portal opiera się na oficjalnych danych o szkolnictwie wyższym POL-on - bazie danych z informacjami o jednostkach naukowych w Polsce, ocenie kierunków studiów dokonywanej przez Polską Komisję Akredytacyjną - instytucję oceniającą poziom kształcenia oraz działalność jednostek naukowych, ocenie działalności naukowej dokonywanej przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych - instytucję oceniającą jakość działalności naukowej oraz badawczej jednostek naukowych, a także na informacjach przesłanych przez same uczelnie.
Obszar: Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	
EIPD - Indywidualny Plan Działania	Opis: narzędzie służy do tworzenia indywidualnych planów kariery edukacyjno-zawodowej. EIPD to system dedykowany specjalistom rynku pracy działającym w jednostkach Ochotniczych Hufców Pracy (doradcom zawodowym, liderom klubów pracy i pośrednikom pracy). Źródło dostępu: www.eipd.pl .

Opracowanie: Ośrodek Rozwoju Edukacji

XI. Ewaluacja programu:

Proponowane techniki wewnętrznej ewaluacji programu realizacji doradztwa zawodowego przedstawiają się następująco: analiza SWOT, analiza dokumentacji - tematyka zajęć, analiza wytworów pracy uczniów, ankieta skierowana do uczniów, rodziców, nauczycieli. Efektem ewaluacji jest doskonalenie programu służące dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, rodziców i nauczycieli zaangażowanych w doradztwo zawodowe oraz potrzeb szkoły, a także lokalnego rynku pracy.